

Forssan seudun kotoutumishjelma v. 2026–2029

248/04.03.00/2026

HYTY 29.04.2026 § 21

Valmistelija Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen, p. 050 564 0008, tiina.kemppainen@forssa.fi

Kotoutuminen on maahan muuttaneen yksilöllinen prosessi, joka tapahtuu vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Kotoutumisprosessin tavoitteena on tukea maahanmuuttajaa omaksumaan arjessaan suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Kotoutumisen edistäminen on toteutettava maahan muuttaneen osallisuutta ja hänen oman elämänsä omistajuuttaan kunnioittaen.

Monen suuntaisena yhteiskunnallisena ilmiönä kotoutuminen vaatii monialaista huomiota ja merkittävästi yhteistyötä eri viranomaisten, organisaatioiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kesken. Käytännössä kotoutumista tuetaan tarjoamalla erilaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja ja edistämällä yhteiskunnan vastaanottavuutta monitoimijaisesti. Yhdessä sisällöltään mietitty ja osin laadittu Kotoutumishjelma 2026-2029 -asiakirja linjaa em. monitahoista yhteistyötä ja sen suunnitelmallista toteutumista ohjelmakaudella Forssan seudun kunnissa.

Kotoutumisen edistämisen kokonaisuutta määrittää Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) ja sen mukaisesti kunnan on huolehdittava alueensa kotoutumisen edistämisen suunnittelun ja kehittämisen toteutumisesta. Ko. kotoutumisen edistämisen suunnittelu kattaa kaikki kunnassa asuvat maahanmuuttajat ja siihen kuuluu myös hyvien väestösuhteiden edistäminen kaikkien kuntalaisten välillä.

Kunta vastaa siitä, että em. kehittämistoimintaa toteutetaan monialaisena yhteistyönä ja että kunnan kotoutumisen edistämisen ja hyvien väestösuhteiden suunnittelu ja kehittäminen yhteensovitetaan paikallistasolla hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden toiminnan kanssa eli kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu ko. toiminnasta (681/2023, § 45).

Kotoutumishjelma on kunnan järjestämä maahanmuuttajan kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Siihen sisältyy kunnan järjestämät kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, joiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia, yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista, terveyttä ja hyvinvointia, arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.

Kotoutumisohjelmaan voidaan sisällyttää myös muita kunnan järjestämismvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden pärjäävyyttä sekä kokonaishyvinvointia edistäviä palveluja ja toimintoja. Kunta vastaa siitä, että kotoutumisohjelmaan sisältyvät ja muut kunnan kotoutumista edistävät palvelut muodostavat kotoutumista edistävän tarkoituksenmukaisen ja tarvittaessa monialaisen palvelukokonaisuuden.

Nyt käsittelyssä oleva asiakirja on dokumentti kotoutumisohjelma-kokonaisuudesta sekä sitä täydentävistä muista kotoutumista edistävistä palveluista. Kotoutumisohjelma voidaan laatia myös useamman kunnan yhteisenä ja koska Forssan kaupunki vastaa sopimusperusteisesti myös Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän lakisääteisestä kotoutumisen edistämisestä, on nyt laadittu ohjelma-asiakirja seudun kuntien eli Kotouttamo-kuntien yhteinen.

Kotoutumisohjelma 2026-2029 on laadittu Forssan kaupungin kotoutumis- ja asettautumispalveluissa kuullen muiden Kotouttamo-kuntien, hyvinvointialue Oma Hämeen, työllisyysalue TyöHämeen sekä alueella toimivien koulutuksen järjestäjien (vrt. LHKK ja HAMK) toimijoita. Osa edellä mainituista, merkittävästi omalla toiminnallaan kotoutumista edistävästä tahoista, on tuottanut materiaalia ohjelma-asiakirjaan. Kotouttamo-kuntien ohella kaikki em. organisaatiot ovat sitoutuneet toteuttamaan asiakirjaa osaltaan. Ohjelma-asiakirjan laadinnan johtoryhmänä on toiminut Kotouttamon ohjausryhmä, jossa on edustus kaikista Kotouttamo-kunnista, edellä mainituista yhteistyötahoista sekä Sisä-Suomen Elinvoimakeskuksesta ja Kelasta.

Kansainvälistymiskehitys haastaa Kotouttamo-kuntia ja seudulla maahan muuttaneiden parissa toimivia tahoja jatkossakin monialaiseen osaamisen yhdistämiseen ja suunnitelmalliseen yhteistyöhön. Huomioitavaa on, että jo kotoutumisen ensi vaiheessa kotoutumisen edistämisen asiantuntijapalvelujen ohella myös kuntien universaalien palvelujen merkitys kotoutumisprosessin tukena ja hyvien väestösuhteiden muodostumisen edistäjänä on erinomaisen suuri. Kotoutumisohjelma -asiakirja tukee em. laajan ja monialaisen kotoutumisen ekosysteemin koordinoitua ja synergiaetujen hyödyntämistä kotoutumisen edistämisessä.

Kokonaisvaltainen, monitoimijainen ja laadukas kotoutumisen tukeminen edistää yksilön hyvinvointia, mutta myös edesauttaa maahan muuttaneiden potentiaalinen hyödyntämistä yhteisössä ja siten maahanmuuton muodostumista yhdeksi kunnan positiivisista elinvoimatekijöistä. Kotoutumisohjelma on sekä laadintaprosessinsa että ohjausvaikutuksensa kautta mahdollistamassa edellä kuvattuja toivottuja vaikutuksia.

Kotoutumisohjelma 2026-2029 liitteenä.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina

Päätösehdotus	Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta merkitsee Kotoutumisohjelma 2026-2029 -asiakirjan tiedoksi ja lähettää sen kaupunginhallitukselle tiedoksi.
Päätös	Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.